

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hóra 50 korona Négyévtelre 110 korona.
Félévre 220 korona. Egész évre 440 korona.
Munkatársi hétévi kivétellel minden nap.

Felolós szerkesztő és laudálódos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt, I. emelet.
Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
Egy szám ára 2 korona.

Kimondhatatlanul

aljas és egyúttal oktalan eljárás a különböző tömérdek és költséges bizottságoknak elszállásolása a tönkrement országban. Ugy vélem, hogy azokat a kérdéseket, amelyek szabályozása a bizottságokat kiküldték, ugyanugy el tudják intézni azok a diplomáciai képviselők is, amelyeket azokba az országokba küldtünk. Lord Newton az angol felső házban így festette le azokat a bizottságokat, amiket általában jóvátételi bizottságnak neveznek s a melyeket most Csonka Magyarországra is utnak indítottak, hogy utolsó filléreinket is felautózzák. A nemes lord szerint négy rozoga órhajó átvételére négy tengernagyot küldött a nyakunkra Anglia, megfelelő nagy kísérettel. És nekünk fizetnünk kell ezeket az uraságokat kutyamosójukkal egyetemben.

A vak is látja, hogy az anant a sirba akar minket fektetni. Egész hadsereget küld a nyakunkra olyan munkák elvégzésére, amit két irnok is jászára elvégezhetne. Milliárdok kell kifizetnünk akkor, amikor legégetőbb szükségleteinket nem tudjuk fedezni. Gyermekeink idegen népek alamizsnáján tengődnek külföldön s mi száz meg száz milliókat vagyunk kénytelenek kifizetni a jóvátételi bizottság feleségeik, sógornőik és kíséretük eltartására.

Az angol felsőházban nem szoktak handabandázni. Személyes sérelmeket se intéznek el az ünnepélyes színezetű teremben. Micsoda hitványságok rejthetnek hát a francia diplomácia fiókjában, ha egy angol lord ilyen szokatlan erős hangon kel ki azok ellen? . . .

És mi jó magyarok személyes ügyeket intézünk a nemzetgyűlésen! A híres vasgyűrűt most kovácsolják kezünkre, lábunkra s mi beniczkiáddákkal mulatjuk magunkat. A jogrend sajtójának nem fáj a francia kegyetlenkedés. Ő csak a Ruperték sérelmeit látja meg. Pontosan ismétlődik rajtunk a Károlyi kormány előtti napok lelketlen, mérgező folyamata s mi nem akarjuk meglátni, hogy ugyanazok az erők feszegetik alattunk a padlót, amelyek már egyszer felgyújtották a szerencsétlen országot. Lengyelország sorsa fenyeget s a nemzetgyűlésnek egy kis csoportja szórja a rágalmakat a világ négy tája felé a magyarról. Mintha Károlyit és bandáját látnók új kiadásban.

Ugy látszik a magyarnak nem volt elég egyszer a lecke! . . .

Az egyéni akciók meggátolása Baranyában.

A kormány széleskörű intézkedése.

Budapest, aug. 12.

A kormány lázas sietséggel készül a felszabadult területek átvételére irányuló munkálatok előkészítésére. A kormánynak eminens feladata, hogy az átvétel pillanatától kezdve az egész vonalon a közrendet a legteljesebb mértékben biztosítsa. A kormány semmi néven nevezendő egyéni vállalkozásokra nem lesz hajlandó utat-módot adni.

A kormánynak az a szándéka, hogy a keresztény egyesülés tagjai közül is nevez ki miniszteri biztosokat a felszabadult területeken szükségessé vált rendkívüli intézkedések ellen-

őrzésére és pedig ugyanolyan számarányban, mint a kiszgazda pártból.

Mint megbízható forrásból értesülünk, miniszteri biztosokul a következő keresztény párti politikusokat nevezik ki: Bleyer Jakab volt nemzetiségi minisztert, nemzetgyűlési képviselőt, Komócsi Ferenc pécsi kanonokot, Schnetzer Ferenc tábornokot a köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének elnökét.

Ugyancsak megbízást fog kapni Schlachta Margit nemzetgyűlési képviselő is, aki a női tábor erkölcsi vezetésének felügyeleti jogát fogja gyakorolni.

A nemzetgyűlés elfogadta az amerikai különbéke javaslatot

A mai ülést 10 órakor nyitotta Bottlik József alelnök. A diplomáciai karzatlan Grand Smith amerikai megbízott és a budapesti amerikai misszio négy tagja van jelen.

Moczor Ernő a külügyi bizottság előadója ismertette az amerikai béke határozatokról szóló törvényjavaslatot. Többek között ezt mondja:

Az amerikai kongresszus 1921. július 1-én békehatározatot hozott, amelynek értelmében a hadállapot az amerikai Egyesült Államok és Magyarország között megszüntetnek tekintendő. Ezzel a határozattal az Egyesült Államok főmegbízottja megjelent a kormánynál, kijelentvén, hogy amennyiben a magyar nemzetgyűlés ezt a határozatot elfogadja, Amerika hajlandó a béketárgyalások megindítására.

Gyakran voltunk abban a helyzetben, hogy már azt hittük vége Magyarországnak és ma, amikor az ország súlyos gazdasági helyzetben van, megjelent a látóhatáron az első fecke, az amerikai különbéke határozat. A kongresszus és az amerikai Egyesült Államok elnöke békejobbot nyújtott a magyar nemzetnek és így kritikát gyakorolt a trianoni béke felett.

Nem hajlandó részt venni tovább az eltiprásban, hanem azt akarják, hogy a nemzetnek jóga legyen az élethez és a fejlődéshez. Október 13-óta igen sok ígéretet kaptunk, mindezek azonban csupán szavak maradtak. Az első tény ez a békehatározat, amely jóggal kelti fel bennünk a reményt arra, hogy lesz Magyarország!

Első és legfontosabb érdeke a nemzetnek, hogy ezt a javaslatot elfogadja. Hála telt szívvel gondol az amerikaiakra, akik a különbéke

gondolatát megfogalmazták, annak polgárainak és elnökeire, aki azt jóváhagyta, a budapesti főmegbízottra, akinek utján ez a békehatározat nemzetgyűlés asztalára kerülhetet. (Élénk éljenzés és taps.) Pallavicini György örfrof: Utóbbi időben nem bánt velünk a sors valami irgalmasan. Magyarország oly állapotba jutott, amelyben ezréves főnállása óta még nem volt. Az első barátságos lépés Magyarország felé csak most történt meg az amerikai kongresszus határozatával, amelyet részemről a legmelegebben üdvözölök. Ezután az amerikai lépés nagy jelentőségét fejtette.

Dvorszák Győző: A Pittsbúrgban hozott határozattal főviskoronát nyomtak a tót népre. Ezt követte a keresztrefeszítés, amely a trianoni béke ratifikálásakor történt meg. Az Egyesült Államok nem fogadták el a trianoni békét, amely ránk nézve sem béke, csak az erősebb parancs.

Kutkafalvy Miklós: Örömmel tölt el az a tény, hogy az Egyesült Államok kormánya külön békét akar kötni, Magyarországot a népek örendelkezési jogának ürügye alatt darabolták fel és így szakították el a magyar-ruthén népet Magyarországtól. Ennek alapja az a határozat volt, amelyet az Egyesült Államokban lévő ruthén néppel 1918. november 24-én Philadelphióban létesítettek. Kijelenti, hogy a ruthén nép nem fog addig nyugodni, amíg örendelkezési jogát vissza nem kapja.

Berky Gyula: Pártja nevében kijelenti, hogy az amerikai nép, amely az 1848-49-iki magyar szabadságharc alkalmával szintén közbelépett, a mostani békeajánla-

tával a régi tradíciójához mellőlni kívánja magát.

Pasztor József ugyancsak a kiszgazdapárt nevében orommal üdvözli az amerikai nép igazságérzését.

Ugron Gábor az ellenzék nevében szótal tel es kifejté, hogy ebben akérdésben semmiféle pártkülönbségnek lenni nem szabad. Amerika ezen lépésében kulturális gazdasági és szabadságharcunk megerősítését látjuk, amelyet integrálásunk érdekében folytatnunk kell.

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter: Az előttünk levő jelentést a magyar kormány és a magyar nemzetgyűlés emelkedett hangulathat tárgyalta és üdvözölte. Lényegesnek tartjuk az Egyesült Államoknak ezen békehatározatát, amivel kifejezte azon emberszerető szellemét, amellyel a megértés és világosság felé kell haladni és amely egyetlen bázisa a világbékének. Néhány rövid szóval méltatni kívánom annak az elhatározásnak a fontosságát, amely most előttünk fekszik. Az amerikai Egyesült Államok részére három megoldás kínálkozott akkor, amikor a világháború befejezés-ként a békét a maga részéről meg akarta állapítani. Az egyik megoldás az lett volna, hogy a trianoni békét a maga részéről egyszerűen megerősíti s ezzel a megerősítéssel annak végzetes rendelkezéseit szentesíti. A másik megoldás az lett volna, hogy mivel a amerikai nép álláspontja oda módosult, hogy a nemzetek ligáját megalakította s egyben kijelentette volna, hogy az európai ügyekben résztvenni közvetlenül nem kíván, de a trianoni békénck egyes kiszakított részei még pedig csak azokat, amelyeknek terheit mi viseljük, jóváhagyja. A harmadik megoldás az, amely előttünk fekszik. A világtörténelem jól ismeri azt az elhatározást, amikor valamelyik nemzet kimondja, hogy egy nemzet egy más nemzettel hadi állapotban van. Tudtommal ez az első eset, amelyet az Egyesült Államok követtek, hogy a békeállapot valamennyi országgal szemben kimondották, velünk szemben, a velük hadiállapotban volt országokkal szemben. En ebben kifejezett tendenciát látok a nemzetek barátságos fejlődése felé, hiszen a legnagyobb világhatalmak egyike, az Egyesült Államok kormánya határozta el magát arra, hogy valánk szemben a kegyetlen békepontokat nem kívánja megerősíteni és hajlandó a mi szerencsétlen nemzetünkkel békére lépni.

Hornyánszky Zoltán pártja nevében üdvözli a javaslatot és elfogadja azt.

Csukás Endre a vendek érdekében jelenti be kiáltványát, hogy azt a külügyminiszterum utján juttassák el a világ népeikhez, amelyse-

rint a vendég a régi Magyarországi lakója, Szent István birodalmának tagja akar mardni.

Schlachta Margit: A magyar nők nevében üdvözlés az amerikai nőket, amiért ezen javaslatot békejobbát nyújtottak a megcsönkített országnak.

Ezután az alelnök az elnökválasztás kersztüvitelének fogamatosságát jelenti be.

A szavazás megtörtént s 93 leadott szavazatból 83 szavazatra esett.

A választás után az elnök 5 perc szünetet readelt el.

Szünet után Rupert Rezső szólal fel, a vagyonváltság vitájában és hibáztatja a pénzügyminiszter pénzügyi politikáját, mert nem látja a takarékoság elvét keresztülvívve. A kormány iránt bizalmatlan lévén, nem fogadja el a javaslatot.

Bartha Béla: A szőlőtermelésre hívja fel a pénzügyminiszter figyelmét. A javaslatot elfogadja.

Pálffy Dániel először a városok vagyonváltságát. Elismeri, hogy a törvényjavaslat a legmesszebbmenőleg kiterjed a kisemberek teherviselő képességére és itt a Házban a javaslatról csak dicsérőleg nyilatkozhatunk. A magyar gyár- és kézműipr súlyos helyzetéről beszél ezután. A városok vagyonának meg van a maga rendeltetése, a közegészségügy, a kultúra és ipar fejlesztése, a civilizáció megteremtése körül. Szeged városa ezen követelményeknek minden körülmények között megfelelt, most pedig egyetemét óhajta felépíteni. A közigazgatás költsége magas terhet ró a városra, de azért a kisiparosokkal szemben mindenkor teljesítette kötelességét.

Csukás Endre a javaslat mellett szólal fel. Határozati javaslatot nyújt be, melyszerint utasítsa a pénzügyminiszter a törvényes végrehajtó közeget, hogy a kataszteri tisztajövedelem megállapításánál indokolt esetben módosítások történjenek és pedig a leégett és a leégés után ujonnan épült házak tulajdonosai, vagy azon birtokok, a melyeken jelzálogkölcsön van, a vagyonváltság a kényszerkölcsönnel legyen fizethető. Azonkívül ugyanilyen elbánásban részesüljenek a városoknak parkjai, faiskolái és azon birtokok, amelyekben internátusok vannak.

Fodor Béla a javaslat mellett szólal fel.

Ezután a Ház elhatározta **Schandl Károlynak** indítványát tudomásul venni, amely szerint a nemzetgyűlés időtartama a vagyonváltság javaslatának tárgyalása idején egy órával meghosszabbítható. Ezután az elnök napirendi indítványt tesz, amely szerint a Ház legközelebbi ülése szombaton a következő napirenddel lesz: Az indítvány és interpelláció könyv felolvasása és az ingatlan vagyonváltság javaslatának folytatólagos tárgyalása.

Drózy Győző azon indítványát, hogy a Ház holnap ne tartson ülést a Ház nem fogadta el.

Elnök az ülést két óra után rekesztette be.

Befőtthető kenderzsineg, a legjobb minőségű hólyagpapír, legolcsóbban, nagyban és kicsinyben kapható Csáthy könyvkereskedésében, Piac utca 8.

Nagy tűz a Piac-utcai bérházban.

Leégett a tetőszerkezet egy része.

Tegnap a déli órákban izgalmas keltő tüzeset történt a város szívében levő Piac utcai bérházak egyikében.

Ugy fél két óra körül a bérpalota tetőzetéről hatalmas füst gomolygott az ég felé s nemsokára lángnyelvek csaptak ki a padlásról. A Piac utcaon riasztó kiáltások hallatszottak:

— **Ég a városi bérház! Mene-küljünk!**

A pánik egyre nőtt, de amikor a tűzoltóság dübörgő kocsjai feltűntek a bérház környékén általános megkönnyebbülés szállta meg az embereket.

Ezrekre menő tömeg gyülekezett össze a Piac után s élénk figyelemmel kísérte a tűzoltóság lendületes munkáját, amely arra irányult, hogy a tűz elharapódzását megakadályozza. **Ez sikerült is, amennyiben a gyors intézkedés folytán az égő tetőzetnek a passzage felőli részét elszigetelték a veszedelem től.**

A tűz tulajdonképpen a Svájci tejszarnok fölötti épületrész padlásán keletkezett. A padlásán szerencsére semmiféle olyan anyag nem volt, ami a tüzet szította volna. A veszedelem oka még nincs kiderítve, de a legnagyobb valószínűség szerint a roppant forróság által kiszáradt tetőgerendák a nap tüzétől gyulladtak meg s a lappangó ve-

szély végül tegnap délelőtt robbant ki.

A tűz 17 négyzetméternyi területen pusztította el a tetőszerkezetet. A gerendázat és az egyéb könnyen éghető anyagok estek martalékául a tűznek. Nagy szerencse, hogy az építkezés olyan pontosan követte a tűzrendészeti szabályokat, hogy a veszedelem könnyen elfolytható volt.

A tűzoltóság derekas munkát végzett, mégis másfél órába telt, amíg tökéletesen elhárította a pusztulás rémét.

A tűz Debrecen városának nem éppen lebecsülhető kárt okozott, mert a mai viszonyok között bizony egy tetőszerkezet megépítése súlyos ezrekbe kerül. A tűznél megjelent Sággy rendőrfőtanácsos, Papp Lajos rendőrfogalmazó s megtekintették az égő tetőzetet. A veszedelem mérvéről jegyzőkönyvet vettek fel. A tűz vizsgálatot ma tartják meg, amikor is pozitíve megállapítják a veszély keletkezésének okát.

A tűzoltóság részéről a sikeres munkáért elismerés illeti Sztankay főparancsnokot, aki kitűnő szaktudással oldotta meg a nehéz feladatot, de az érdemből rész illeti Alexá Andrást, Bíró Józsefet, Sörös Istvánt és vezetőket, Bíró Antalt és Dézsi Istvánt felügyelő segédtisztakat, akik önfeláldozó munkát fejtettek ki a tűz lokalizálása körül.

Báró Prónay Pál alezredes 30 napi szabafogságra ítélték.

A honvédelmi miniszter jelentése a nemzetgyűlésnek.

A nemzetgyűlésen Belitska honvédelmi miniszter Prónay ügyben jelentette a következőket:

Van szerencsém tiszteletteljesen jelenteni, hogy a megtorló eljárást a bünvádi üldözésre jogosult illetékes parancsok a mentelmi jog sérelmének Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőnek, a nemzetgyűlés volt elnökének bejelentése után haladéktalanul foyamatba tette. A katonai büntető-törvénykönyv 353. §-ába ütköző, a kormány által a közügyek tárgyalására rendelt gyülekezet ellen való erőszakos cselekvés által elkövetett nyilvános erőszakoskodás büntette, valamint a katonai büntető-törvénykönyv 271. §-ába ütköző, a becsületbizottsága ellen becestelen, alaptalan vád által elkövetett vétség címén a mentelmi jog sérelmének a nemzetgyűlés által történt megállapítása után az illetékes parancsnok a katonai ügyész indítványára meghozta a következő határozatot.

„A m. kir. csendőrség felügyelőjének 436—21. számú határozata. A m. kir. csendőrség felügyelője, mint illetékes parancsnok, a katonai büntető-törvénykönyv 353. §-ába ütköző nyilvános erőszakoskodás büntette címén Prónay Pál báró alezredes ellen tett feljelentés vizsgálatára vádát tettett.

Bűnösnek taáltuk a katonai büntető-törvénykönyv 271.

§-ába ütköző, közszolgálatok teljesítésében való beavatkozás vétségében, továbbá a katonai büntető-törvénykönyv 761. §-ába ütköző, a becsület bizottsága ellen elkövetett vétségben,

amelyet azzal követett el, hogy Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőhöz, mint a nemzetgyűlés volt elnökéhez intézett levélben olyan kifejezéseket használt, amelyeknek célja az volt, hogy a nemzetgyűlés mindenkor elnökét hivatalos működésében akadályozza és költött, valamint elferdített tények közlésével ugy Rakovszky István nemzetgyűlési képviselőt, mint Bemczky Ödön nemzetgyűlési képviselőt hamisan vádolta meg, mely valóság estén alkalmas volna arra, hogy őket a közvélemény előtt megvetésnek tegye ki.

E vétségért, hogy a szolgálati szabályzat általános részének tilalma ellenére politikai ügyekben tanusított magatartásával a nyilvánosság előtt hátrányos megítélésnek tette ki magát, a m. kir. csendőrség felügyelője őt a katonai büntető-törvénykönyv 271. §-a alapján fennelmi uton 30 napi szabafogsággal fenytte meg.

(Helyeslés jöbffelől, zaj, elnök cseget.)

Ezután hosszasan olvasta fel az indokolást.

A Ház a bejelentést tudomásul veszi.

Prónay büntetéséről Sréter István volt honvédelmi miniszter a következőket mondotta:

Roppant vissásnak találom, hogy az egész ügyészi indokolást felolvasták. Ez sohasem történt meg eddig. A szolgálati szabályzat világosan előírja, hogy kik előtt olvasható fel az ügyészi indokolás. En teljesen megnyugszom az indokolásban, amikor a katonai bíróság útján való üldözésre nem talált az ügyész okot.

Egy keresztény párti vezető politikus a következőket mondotta: Első látásra a büntetés mérvével nem volnánk megelégedve, de nincs más választás. Ezt kell elfogadnunk, mert a párt követelte, hogy sürösen toroltassék meg az eset, sürösi megtorlás pedig csak fegyelmi eljárás által volt lehetséges, mert a rendes katonai eljárás túl hosszadalmas lett volna és a katonai büntetésre nincs is megfelelő szakasz.

A debreceni postai igazgatóság tájékoztató felhívása a közönséghez

Az effektív készpénzforgalom csökkentése céljából a helybeli Debreceni Első Takarékpénztár R. T. a postahivatal készpénzforgalmának átvételével és kizáró ével bízott meg. E megbízással kapcsolatosan a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ur elrendelte, hogy ezen pénzügyi intézkedéstől számlával bíró számlatulajdonosoknak címére érkező posta, vagy csekkfizetési utalványok összegze ne készpénzzel, hanem számlájuk javára való átírást utján egyenlítették ki, ha a kiegyenlítés a módjához a számlatulajdonosok kifejezetten hozzájárulnak. Ez esetben a címzett a részére érkezett utalványok szelvényeit részletes jegyzék kíséretében kapja meg és az e jegyzékben jóváírásként feltüntetett összeg felett a számlatulajdonos késegelem nélkül rendelkezhetik. A jóváírás teljesen díjmentesen történik, — ugyancsak díjmentesen kézbesíti a posta a számlatulajdonosnak szóló jóváírás értesítéseket is. Azonos elbírálásban részesülnek azok a címzettek, akik más intézeteknél helyben bírnak folyószámlával, ha ez a pénzügyi intézet a postapénzek átvételével megbízott Debreceni Első Takarékpénztárral az érkezett utalványösszegek átutalására nézve kellő megállapodásra jut.

A megbízott Debreceni Első Takarékpénztár számlatulajdonosai az intézetre szóló csekkekkel postai befizetéseket teljesíthetnek és kiegyenlíthetik a postával szemben fennálló tartozásaikat (utánvételeket, postai megbízásokat, tvíró és társasági díjakat). Saját számlája terhére kibocsátott csekkekkel azonban távirati utalványokat feladni nem lehet. A csekkek 4000 koronánál nagyobb összegről rendelkezés nem szólhat (s az ilyen csekkek erejére kizárólag Debrecen 1. számú (Piac utca 86) és a pályaudvari gyűjtő postahivatalnál teljesíthető postai befizetés. A csekkek fizető felek a postahivatalban lehetőleg soron kívül kielégítésben részesülnek. A m. kir. posta vezetősége az újítás sikeréhez fűződő közgazdasági és hazafias érdekekre való tekintettel kéri a közönséget, hogy a főszeles készpénzzel a forgalomból való kiküszöbölésére irányuló törekvésében támogatni sziveskedjék Debrecen, 1921 aug. 12.

Follér,
m. kir. pl. felügyelő,
hiv. vezető.

A korona, 1.65.

A zürichi tőzsde zárlatán a koronát 1.65-el jegyezték.

Valuták: Napoleon 1140—60, dolár 347—57, francia frank 2850—2950, márka 435—45, lira 1560—80, osztrák korona 36—37, rubel 59 és fél 61 és fél, lei 470—80, szokol 440—50, korna dinár, frank dinár 860—70, lengyel márka 16 és fél, 17 és fél.

Ujdonságok.

Vasárnapi Istentiszteletek. A református templomokban: Nagytemplomban d. e. 10 órakor predikál Uray Sándor lelkész, d. u. 5 órakor Csúry István s.-lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Varga Ferenc s.-lelkész, d. e. 11 órakor Konrád Zoltán h.-lelkész, d. u. 3 órakor Gábor András s.-lelkész. Kossuth utcai templomban d. e. 10 órakor predikál Kónyves Tóth Kálmán lelkész, d. u. 5 órakor Uray Sándor lelkész. Árpád téri templomban d. e. 10 órakor predikál Nagy Lajos s.-lelkész, d. u. 3 órakor Kiss Andor s.-lelkész. Ispótyai templomban d. e. 10 órakor predikál Gábor András s.-lelkész, d. u. 3 órakor Varga Ferenc s.-lelkész. Homokhegyi imaházban d. e. 10 órakor predikál Kovács János vallásánitő-lelkész.

Az ág. h. ev. templomban (Miklósv. utca 3.) f. hó 14-én d. e. fél 9-től katonai istentiszteletet tart Jakobi Viktor katonai lelkész, 10 óratól pedig rendes istentiszteletet tart Rédei Károly nagykárolyi ev. lelkész ur.

Megszállott területekről is beszerezhetők a közszükségletek. A belügyminiszter rendeletet intézett Debrecen városához, a melyben felhívja a figyelmét arra, hogy a város szükségletei, amennyiben azok belföldi cégektől nem fedezhetők, a megszállott területen lévő gyáraktól beszerezhetők.

Ujra látamoz a román követéség. Budapestről jelentik: Megírtuk néhány nappal ezelőtt, hogy a budapesti román követéség utlevél osztálya egy rendőrrel támadt afférja folytán megszüntette a vsiumok kiadását. Amint a legilletékesebb helyről közlik, az utlevél osztály ma reggel ismét megkezdte működését.

Ülés az egyháznál. A tiszántúli ref. egyházkerület közigazgatási és fegyelmi bizottsága tegnap délelőtt Baltazár Dezső püspök elnöklésével ülést tartott, amelyen különféle kisebb jelentőségű ügyeket tárgyaltak. Az előadó Kun Béla dr. egyetemi tanár volt.

A debreceni nyári vásár legmozgalmasabb napjai a mai, holnapi és holnaputáni. Ilyenkor különösen a Széchenyi-utcán és a vásártéren nagy a forgalom. Tegnap már sűrűn állították a sátrakat s ma már nyüzgő, eleven élet lesz a vásártéri hosszú vonalon. De lesz por is, hacsak a dicső Természet meg nem szánja a szegény vásárosokat és megöngözi a portenger vásártérét.

Csecsemővédő tanfolyam. A Stefánia szövetség országos csecsemővédő egyesület értesítette a várost, hogy ez év szeptember havától kezdve csecsemővédő anatómiát rendez, amely a jövő év június végéig tart. A tanfolyamra olyan női hallgatók vételnek fel, akik 18 életévüket betöltötték, 4 polgári osztályt végeztek, vagy ezzel egyenrangú képesítésük van. A pályázati feltevélek a polgármesteri hivatalban tudhatók meg.

Vízvezeték, fürdőszoba berendezéseket, javításokat jutányosan, szakemberrel készít: Máthéi János, Csapó-utca 24. Telefon: 321.

Véres pisztoly párbaj a nagyerdőn.

Akinek a golyó az arcába furódott.

Tegnap reggel csaknem végetes kimenetelű pisztoly párbajnak volt színhelye a debreceni nagyerdő egyik tisztása. Már napok óta suttogtak arról a lovagias ügyről a városban, a melynek szereplői Kerekes György és Inczedy László dohánybevaltó hivatali tisztviselők voltak. A két állami hivatalnok között súlyos affér keletkezett, melynek elintézésére a békességes út nem kínálkozott.

A segédek hosszas tárgyalások után a fegyveres elégtételezésben állapotok meg.

A pisztoly párbaj tegnap reggel 6 órára volt kitzve a nagyerdőn, ahova is a felek pontos időben érkeztek meg.

Az első golyóváltásnál meg-

történt a katasztrófa. Kerekes György golyója találta.

A golyó Inczedy László jobb arcát furta keresztül és egy fában akadt meg. A megsebesült Inczedy összeesett. A párbajt nyomban beszüntették.

A jelenlévő Jósza Ödön dr. orvos vettekezelés alá Inczedy Lászlót, akinek az állapotja súlyos. A megsebesült tisztviselőt a lakására szállították.

A véres pisztoly párbajról természetesen értesült a debreceni állam rendőrség is, amely a legszigorubb eljárást indította meg úgy a párbajt vivó felek, mint az ügyben szereplő segédek ellen.

A kihallgatások a rendőrségen tegnap délután megkezdődtek.

Tizenötmilliót sikkasztott egy leány.

A tőzsdén elvesztette a nagy összeget.

Budapest, aug. 12. Schossberger Anna a Leszámitoló és penzváltóbank tisztviselője már régtől kezdve kisebb-nagyobb penzváltási és kicserélési üzleteket folytatott. Később valuta spekulációba bocsátkozott és kiterjedt ismeretségénél fogva sok embertől megbízást kapott arra, hogy valutát vásároljon a tőzsdén. Az illetők kisebb-nagyobb összegeket adtak tőzsdéi műveletek végrehajtására s ezt annál szívesebben tették, mert Schossberger Anna pénzükre naponként 5 százalékos kamatot, vagyis évenként 375 százalékos adott. Ily módon mintegy 15 millió koronát vett fel, a mellyel aztán a tőzsdén játszott.

Meghívó. A Menekült Mezőgazdák Szövetkezete alakuló közgyűlését f. hó 28-án, azaz vasárnap 9 órakor tartja meg a város háza közgyűlési termében — melyre úgy tagjait, mint az érdeklődőket tiszteletteljesen meghívja az Alapító Bizottság.

Nagy forróság Bécsben. Bécsben 90 év óta nem volt olyan nagy a hőség, mint most. A hőmérő árnyékban 39, napon 55 fok Celsiusot mutat.

A hadifogoly akció ismertetése. A honvédelmi miniszterium hadifogoly osztályából Kirchner Sándor ezredes folyó hó 19-én délután 6 órakor a város háza közgyűlési termében a hadifogoly akció mai állását fogja ismertetni. Kívánatos volna, a közönség minél szélesebb körű részvétele. Belépődíj nincs.

A katonazenekar hangversenye. Szombaton és Vasárnap este, 20 óra 30 perc kezdettel a katonai zenekar, válogatott műsorrall hangversenyt rendez a Bika kávéházban, a zenealap javára.

Porosz község és kokx szobafűtésre kapható. Schnechitzky János és Társa szénmagykereskedésében Szent Anna-utca 7. és Ispótyai-utca 19.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Éjjeli szolgálat este 10 óráig.

A kamatokat pedig napról-napra pontosan fizette, még pedig úgy, hogy a legujabban felvett összegből fizette az esedékes kamatokat. A pénz legnagyobb részét elvesztette a tőzsdén, másrészt fényűző életmódjára költötte el. Amikor számon kérték tőle az összegeket, egy ideig hitegette őket s végül is Weinberger Kálmán aradi kereskedő feljelentést tett ellene a rendőrségen. Weinberger fejletésére a feljelentések egész lavináját indította meg Schossberger Anna ellen, akinek kezén több, mint 15 millió korona tűnt el. Schossberger Annát a rendőrség letartóztatta.

Megállapították az elgázolt asszony személyazonosságát. A Debreceni Ujság egyik múlt számában hírt altunk arról, hogy a zsbivásár környékén egy ismeretlen falusi asszonyt elgázolt egy szekér. Az illető személyazonosságát tegnap sikerült megállapítani. A rendőrségen ugyanis megjelent Hódosi Antal hajdubagosi ember, aki előadta, hogy a felesége pár nap előtt Debrecenbe jött, de nem tért vissza. Az a gyanúja, hogy a felesége a halálos elgázolás áldozata. Hódosi a kórház halottas kamrájában megtekintette a holttestet s felismerte abban a felségét. Ugyszintén a ruháit is megismerte. A szerencsétlen asszonyt tegnap délután el temették.

A tótok visszasíratják a magyar uralmat.

Prága, aug. 12. A Vennkopf Hlinkának az amerikai tótokhoz intézett kiáltványát közli. A kiáltvány címe: „Üzenet”. A kiáltvány az amerikai tót katolikusok lapjában jelent meg és közli a választások eredményét, amelyet arra vezet vissza, hogy a nép nem a választás utján akar diktálni a Felvidéken. Elmondja, hogy a Felvidéken sok lelkész visszasírja a régi viszonyokat, mert akkor elismerték és tiszteletben tartották őket. A lakosság is vissza kívánja a régi uralt.

Színház.

A Vigszínház Mozgó.

Kellemes szórakozó hely.

El kell ismerni, hogy a legkellémesebb szórakozó hely most a Vigszínház mozgó, amelyet erre a célra ügyesen és szakértelemmel rendeztek be, nívós műsorrall rendeztek be, nívós műsorrall rendelkezik és a mi fő ebben a rettenetes melegben ez talán azegyetlen hely, ahol kellemesen hűs a levegő.

A közönség ezt már észrevette és erősen látogatja a Vigszínház mozgót, ahol a színek alatt széles folyosón sétálhat, üdítő és frissítő italokkal gazdag buffé és dohányzó áll a rendelkezésére.

A Vigszínház mozgó élen áll az áldozatkészséggel és megválogatott műsorrall kedvesnek a közönségnek, hogy a bizalmat ne csak felkeltsek, de állandóan fenn is tartásák.

A műsor elsőrangú, a képek csodálatosan szépek, nagyok, főkélfetek és nyugodtak, koránsem rezegnek és nem szembántók. A képek szépségei gyönyörűen érvényesülnek, ezt konstatálja minden elfogulatlan látogató.

A tágas színház nagyvonzóan megfelel a mozi céljainak s a gondos, figyelmes és körültekintő vezetés mellett bizonyos, hogy állandóan nagy látogatott, szívesen keresett és kedvelt szórakozási helye lesz a debreceni közönségnek.

A Csokonai-színház falait renoválták, újra festették, úgy hogy a Muzeacsarnok most megcsinosodva várja az új szezont. A társulat tagjainak egyrésze állandóan Debrecenben lakik, a másik része z új tagokkal együtt augusztus végére jön Debrecenbe, akkor megkezdik a próbákat és szeptember első napjaiban már az előadásokat is. A bérlet szokás szerint most is csak október elsejével veszi kezdetét.

Tánokirálynő a címe annak a rezényes szerelmi játéknak, amely ma este 7 és 9 órakor, vasárnap 3-5, 5-7 és 9 órakor lesz műsoron. A ragyogóan szép és könnyű megható filmalkotás a leghíresebb táncművésznőnek: Fanny Elsslernek élettrénetét tárgyalja történelmi leírások nyomán. Jegyelővétel a pántártnál.

Szervezkednek a lengyel lázadók.

Boroszlo, aug. 12. A párisi tárgyalások távolról sem elégitik ki a lengyel vágyakat és ez az oka annak, hogy erősen mozgolódnak a felkelők. A határmentén a lengyel katonák átkiáltanak a németekhez, hogy legkésőbb vasárnap be fognak törni. Komoly helyen is tisztában vannak a veszedelemmel és biztosra veszik, hogy a lázadás hamarosan lángra lobban. A mozgalom vezetői csak azt várják, hogy olyan színezete legyen a dolognak, mint-ha a felkelést a párisi tárgyalások sikerrelensége idézte volna elő. A beutheni kerületben nyitlan toborozzák a felkelő csapatokat. Fiatal lengyel bányamunkások legnagyobb része azon ürüggyel kérik a bányából szabadságot, hogy a zensztochausi bucsúra mennek. Az igazság pedig az, hogy beállanak a lázadók sorába.

